

Witaj Maj - w Książnicy

Data publikacji: 2.05.2014 15:50

Książnica Cieszyńska zaprasza na okolicznościowe spotkanie poświęcone Konstytucji 3 Maja oraz jej znaczeniu dla dziejów narodu i państwa polskiego, połączone z pokazem oryginalnych druków politycznych z okresu Sejmu Wielkiego. Salę konferencyjną biblioteki, gdzie wyeksponowane zostaną materiały, będzie można odwiedzać w godzinach od 14.00 do 16.00, a więc bezpośrednio po wcześniejszych wydarzeniach w ramach obchodów tegorocznego Święta Narodowego 3 Maja.

□

Tegoroczne spotkanie zatytułowane zostało: **Witaj Maj, Trzeci Maj, u Polaków błogi raj?** Znak zapytania, wieńczący słowa użyte na potrzeby tytułu z refrenu znanej pieśni „Witaj majowa jutrzeńko”, nie znalazł się tam przypadkowo. Konstytucja 3 Maja spotyka się z różnymi – nieraz skrajnie odmiennymi – ocenami, zarówno ze strony zawodowych historyków, jak i osób tylko amatorsko interesujących się ojczyznymi dziejami. Część twierdzi, że winna być naszym powodem do dumy, część z kolei uważa, że stała się bezpośrednią przyczyną zniknięcia Rzeczypospolitej z mapy Europy na 123 lata. Pojawiają się pytania o zasadność oraz legalność jej ustanowienia.

Oczywiście na opinie rzutuje długa perspektywa czasowa i wiedza, której orędownicy zmiany ustroju w czasach Sejmu Wielkiego posiadać nie mogli. Organizatorzy chcieliby, aby spotkanie – poza tym, że da możliwość obejrzenia ciekawej ekspozycji – było dla gości szczególnie zainteresowanych tematem okazją do wymiany swoich poglądów w kwestiach związanych z ustanowieniem oraz upadkiem trzciemajowej ustawy, a także jej znaczeniem dla rodzimej historii i tradycji. Mile widziani będą zarówno entuzjaści, jak i przeciwnicy Konstytucji 3 Maja. Ocenianie jej uchwalenia jest indywidualną sprawą każdego zainteresowanego, nie ulega jednak wątpliwości, że należy pamiętać o tym wydarzeniu jako jednym z najważniejszych w historii Polski.

Na samej ekspozycji, wśród wielu dzieł zaliczających się do kanonu polskiej myśli oświeceniowej, które – trzeba podkreślić – znajdują się w Cieszynie, zobaczyć będzie można sam przedmiot gorących polemik – egzemplarz Ustawy Zasadniczej 3 maja i to jeszcze z roku jej ustanowienia, a więc w jednym z pierwszych wydań. Jest to prawdziwy unikat, gdyż druki te, powielane na masową skalę i rozdawane na ulicach Warszawy, posiadały bardzo nietrwałą formę i do dzisiejszych czasów dotrwała minimalna część z pierwotnego trzydziestotysięcznego z górą nakładu. Egzemplarz znajdujący się w Książnicy miał to szczęście, że któryś z jego poprzednich właścicieli – być może był to sam Józef Ignacy Kraszewski, z którego biblioteki pochodzi większość druków – oprawił go w jeden wolumin w twardej oprawie wraz z kilkunastoma innymi aktami prawnymi, m.in. konstytucją... Paragwaju.

Wojciech Świąs